

Agendapunt :
 Voorstelnummer :
 Raadsvergadering : 3 maart 2011
 Naam opsteller : Jitske Bakx
 Informatie op te vragen bij : Jitske Bakx
 Portefeuillehouder : Janina Luttik

Onderwerp: voorstel bezuinigingen GGD Hollands Noorden

Aan de raad,

Beslispunt: De zienswijze op de notitie van de GGD aangaande de bezuinigingen, zoals geformuleerd in de brief aan het dagelijks bestuur van de GGD, vast te stellen en voor te leggen aan de directie en het Algemeen bestuur van GGD Hollands Noorden.

1. Waar gaat dit voorstel over?

De raad wordt gevraagd om in te stemmen om de voorgestelde zienswijze op de notitie van de GGD Hollands Noorden over de bezuinigingen en deze aan te bieden aan de directie en het algemeen bestuur van de GGD Hollands Noorden.

Inleiding

De GGD is verzocht om een voorstel te doen om te komen tot een bezuiniging van 5-10% op de begroting binnen de gemeenschappelijke regeling. Daarnaast is aan de GGD verzocht om een antwoord te geven op verschillende financiële vraagstukken die er liggen. De GGD heeft hierover een notitie opgesteld waarin zij het een en ander uiteen zetten en met verschillende voorstellen komen (zie bijlage 3). De notitie van de GGD wordt voorgelegd aan het college en aan de raad met het verzoek om te komen tot een zienswijze. De zienswijze van alle gemeenten worden in het algemeen bestuur van de GGD op 27 februari 2011 besproken.

De bezuiniging van 5-10% betekent concreet voor:

- de totale begroting GGD een bedrag tussen de € 1.011.050,- (5%) en € 2.022.100,- (10%);
- de gemeente Bergen een bedrag tussen de € 43.824,- en de € 87.648,- op een totale begroting van € 876.489,-.

De voorstellen van de GGD voor de bezuiniging zijn samengevat:

Jeugdgezondheidszorg:		
- beëindigen bereikbaarheid buiten kantooruren	:	€ 40.000
- beperken van het aantal consultatiebureaus/CJG	:	€ 250.000
- herinrichten administratie jeugdgezondheidszorg	:	€ 50.000
- stoppen screenen op 7/8 jarige leeftijd	:	€ 45.000
- herinrichten screenen logopedist	:	€ 360.000
- verminderen beleidscapaciteit JGZ	:	€ 100.000
- vernieuwen jeugdgezondheidszorg	:	PM
Infectieziekten & milieu:		
- beperkte vervanging infectieziektearts	:	€ 20.000
- stoppen activiteiten binnenmilieu	:	€ 45.000
- vernieuwen contracten TBC en MMK 2 ^e lijn	:	PM

Sociale medische advisering:		
- stopzetten sociaal medische advisering	:	€ 27.000
- opheffen sector sociaal medische gezondheidszorg	:	
Overige:		€ 120.000
- verminderen beleids capaciteit epidemiologie	:	
- huisvesting GGD (kantoorruimte etc.)	:	€ 35.000
		PM
TOTAAL	:	€ 1.092.000

Bovenstaande bedragen zijn voor de gehele regio, een exacte doorrekening voor de gemeente Bergen is niet te maken. Bovenstaand voorstel voor bezuiniging betreft iets meer dan 5%, daarnaast is nog een aantal PM posten opgenomen. De verwachting is dat zeker de huisvesting van de GGD een aanzienlijke bezuiniging zal opleveren. Deze bezuiniging kan alleen niet op korte termijn doorgevoerd worden omdat de GGD nog gebonden is aan lopende huurcontracten.

De notitie van de GGD bestaat, naast de bovenstaande voorstellen om te komen tot een bezuiniging, uit antwoorden op financiële vragen die er liggen. In de notitie worden verschillende besluiten voorgelegd aan de raad en gevraagd om een zienswijze. In bijlage 1 wordt per voorgesteld besluit een toelichting gegeven en een zienswijze gegeven.

In onderstaande wordt uiteengezet hoe het traject verloopt en is verlopen om te komen tot de bezuinigingen binnen de GGD. Daarna worden de kaders aangegeven waarbinnen dit collegebesluit valt.

Het traject om te komen tot bezuinigingen

De gemeente Bergen maakt onderdeel uit van de gemeenschappelijke regeling van de GGD. De portefeuillehouder volksgezondheid van elke gemeente is lid van het algemeen bestuur van de GGD Hollands Noorden, in geval van Bergen wethouder Luttk-Swart.

Het algemeen bestuur van de GGD (AB) heeft het dagelijks bestuur van de GGD opdracht gegeven om een aantal financiële vraagstukken¹ die er liggen te beantwoorden en hierover adviezen te formuleren. Hierbij is in het licht van de verwachte bezuinigingen op het gemeentefonds ook de opdracht meegegeven mogelijkheden te onderzoeken om de gemeentelijke bijdrage aan de GGD van elke gemeente met 5-10% te verminderen. Om tot een gedegen advies te komen is een uitgebreid traject doorlopen/uitgezet, in het kort samengevat:

- In 2008 heeft een (jaarlijkse) benchmark plaatsgevonden tussen de verschillende GGD's in Nederland. De benchmark was erop gericht om een vergelijking te maken tussen de taken en de daaraan gerelateerde kosten van de GGD. In de notitie (bijlage 3) wordt een samenvatting gegeven van de benchmark.
- In december 2009 heeft de commissie Van Es² (de financiële commissie) een advies gegeven aan de GGD.
- De GGD heeft intern onderzoek uitgevoerd naar mogelijkheden om te bezuinigen.
- Op 21 september 2010 is door de GGD aan de betrokken ambtenaren een presentatie gegeven over de huidige financiële situatie en voorstellen voor bezuinigingen.
- Deze presentatie is op 27 september 2010 aan het algemeen bestuur van de GGD door de directeur, Nico Plug, gegeven.

¹ De financiële vraagstukken en de opdracht is samengevat weergegeven in de notitie zoals is bijgevoegd in bijlage 2.

² De commissie van Es is tot stand gekomen omdat de financiën van de GGD niet op orde waren. De adviescommissie bestond uit een vertegenwoordiging van de verschillende gemeenten en stond onder voorzitterschap van J. van Es, wethouder van Hoorn. Vanuit de gemeente Bergen nam hr. M.Ursem van bedrijfsvoering en control deel aan de commissie. In 2009 heeft de commissie een advies uitgebracht, deze adviezen zijn grotendeels overgenomen door de GGD. Waar deze niet zijn overgenomen wordt dit vermeld in de zienswijze zoals deze is geformuleerd in bijlage 1. In de aanbestedingsbrief van de financiële stukken van 7 april 2010 wordt ook gerefereerd naar de commissie van Es. Deze brief is voorgelegd aan de raad op 29 juni 2010.

- Op basis van de presentaties met daarin voorstellen voor de financiën en de bezuinigingen is een notitie uitgewerkt en vervolgens ambtelijk besproken. De 'ambtelijke' adviezen zijn deels meegenomen in de notitie.
- De notitie is op 29 november 2010 aan het algemeen bestuur voorgelegd. Hierbij heeft het algemeen bestuur besloten om:
 - o kennis te nemen van de notitie;
 - o in te stemmen met het voorleggen van de notitie aan de gemeenteraden;
 - o op basis van de reacties (zienswijzen) van de gemeenteraden besluiten te nemen.
- Op 6 december 2010 heeft er nogmaals ambtelijk overleg plaatsgevonden met de GGD waarin de verschillende scenario's voor bezuinigingen zijn besproken.
- Op 7 december 2010 is aan het college per brief de notitie met bezuinigingsvoorstellen geboden door de GGD.
- Op 6, 10 en 12 januari 2011 waren door de GGD regionale informatiebijeenkomsten georganiseerd voor raadsleden opdat zij kennis kunnen maken met de GGD en zich kunnen laten informeren met betrekking tot de samenhangende financiële vraagstukken. De raadsleden zijn tijdens deze bijeenkomst ook in de gelegenheid gesteld om inhoudelijke vragen te stellen.

Na het besluit in het algemeen bestuur worden de voorstellen uit de notitie nader uitgewerkt en doorgerekend.

Bij het opstellen van de notitie zijn er enkele uitgangspunten genomen:

- Streven om 5-10% te bezuinigen op de gemeentelijke bijdrage in de taken binnen de gemeenschappelijk regeling;
- Streven naar een positieve reserve van € 600.000,-;
- Zoeken naar efficiency binnen de bedrijfsvoering;
- In elke regio biedt de GGD dezelfde diensten binnen de gemeenschappelijke regeling;
- Accent leggen op de wettelijke taken binnen de gemeenschappelijke regeling.

Kaders

Het voorstel van de GGD Hollands Noorden om te komen tot een voorstel voor bezuinigingen sluit aan bij de motie van de raad op 29 juni 2010 waar de raad het college opdraagt dat er binnen de gemeenschappelijke regeling van de GGD:

- "er gestreefd moet worden naar het hanteren van de nullijn voor 2011 aangaande de gemeenschappelijke bijdrage;
- dat voor 2012 en 2013 aangestuurd moet worden op een taakstelling met een bezuiniging van 10% op de gemeenschappelijke bijdragen;
- dat 'maatregelen' en 'voorstellen' voor de bezuinigingen van de genoemde gemeenschappelijke regelingen voor 1 april 2011 aan de Raadsleden van alle gemeenten die aan deze regeling participeren separaat worden voorgelegd."

In de notitie van de GGD worden verschillende voorstellen gedaan om te komen tot een positieve reserve en te bezuinigen op de bijdrage van de gemeenten aan de gemeenschappelijke regeling. Er worden in de notitie verschillende bestuurlijke besluiten voorgelegd die in onderstaande kort worden toegelicht en worden voorzien van een zienswijze. Het college wordt geadviseerd om deze zienswijze voor te leggen aan de raad.

Hierbij moet opgemerkt worden dat de GGD nog niet alle adviezen van de commissie Van Es heeft opgevolgd. Het advies om het voeren van een discussie over het gewenste kwaliteitsniveau van de dienstverlening is niet gevoerd en ook niet meegenomen in de notitie. De GGD wordt geadviseerd om deze discussie het komende jaar te gaan voeren.

De commissie Van Es heeft aangegeven om de risico's bij de verantwoordingsdocumenten in beeld te brengen. Dit advies is niet opgenomen in de notitie. Geadviseerd wordt om de GGD opdracht te geven om dit uit te voeren.

Ook het advies aan het Dagelijks bestuur om de directie van de GGD opdracht te geven op basis van de benchmark met de spiegelgroep is nog onvoldoende opgepakt. Er dient nog in overleg te worden getreden om de verschillen te verklaren en te bepalen hoe tot passende maatregelen kan worden gekomen. De GGD wordt geadviseerd om dit bij een volgende benchmark grondiger op te pakken.

2. Wat besluit de raad/wat krijgt de raad als hij "ja" zegt?

Middels het vaststellen van de zienswijze heeft uw raad invloed op de uitvoering van de gemeenschappelijke regeling en de begroting van de GGD.

Door in te stemmen met de zienswijze kan het algemeen bestuur een besluit nemen over de voorgestelde bezuinigingen en kan door de GGD op een aantal posten een definitieve doorrekening gemaakt worden over de daadwerkelijke mogelijkheden om te bezuinigen op de gemeentelijke bijdrage.

3. Waarom wordt dit onderwerp nu aan de raad voorgelegd?

Het college en de raad hebben tot 23 februari 2011 de tijd om een zienswijze over de notitie aan te leveren aan de GGD. Het voorstel kon niet eerder aan uw raad worden voorgelegd omdat er op 6 december nog een overleg heeft plaatsgevonden over de inhoud van de notitie.

Gekozen is derhalve om de zienswijze aan te bieden voor uw raadsvergadering van 10 maart 2011, met dien verstande dat naast een extra presentatie avond op 3 februari 2011, u in de commissievergadering van 10 februari 2011 wordt gevraagd om uw inhoudelijke argumenten op de zienswijze aan ons college te geven, opdat ons college onder het voorbehoud dat uw raad de zienswijze op 10 maart 2011 vaststelt, de GGD tijdig (voor 23 februari 2011) kan informeren over onze gemeentelijke zienswijze.

4. Wie heeft er allemaal met de beslissing van de raad van doen?

De GGD valt binnen een gemeenschappelijke regeling waarvan 26 gemeenten deel uit nemen. De zienswijze van 26 gemeenten worden meegenomen in het definitieve besluit dat genomen wordt in het algemeen bestuur van de GGD.

Een van de uitgangspunten die genomen is binnen de voorstellen van de GGD, is om zich binnen de gemeenschappelijke regeling vooral op de wettelijke taken te richten. Dit heeft als consequentie dat de GGD niet alle taken meer kan uitvoeren. Hierbij valt te denken aan advisering aangaande het binnenklimaat en de screening door de logopedist. De verwachting is dat de risico's minimaal zijn en dat de burger hier weinig van zal merken. Veel kan en wordt al opgevangen door andere organisaties. In bijlage 1 wordt nader ingegaan op de voorstellen van de bezuinigingen.

5. Waaruit bestaan de andere mogelijkheden om het doel te bereiken?

Binnen de GGD, het dagelijks bestuur, het algemeen bestuur en binnen het ambtelijk overleg in de regio worden nu geen andere mogelijkheden voor bezuiniging op korte termijn gezien. Mogelijk levert nader onderzoek in de komende jaren nieuwe inzichten op.

6. Wanneer wordt de beslissing van de raad uitgevoerd, gerealiseerd en wanneer wordt de raad daarover gerapporteerd?

De zienswijze van de raden van alle gemeenten worden in het algemeen bestuur van de GGD op 27 februari 2011 besproken. In het algemeen bestuur wordt vastgesteld met welke besluiten uit de notitie wordt ingestemd. De raad wordt over de genomen besluiten geïnformeerd.

7. Welke middelen zijn met dit voorstel gemoeid?

Het betreft de kosten die vallen binnen de jaarlijkse toekenning per inwoner aan de GGD. Niet instemmen met de bezuinigingsvoorstellen kan als consequentie hebben dat de aan de GGD opgelegde taakstelling van 5-10% bezuinigen niet gehaald kan worden.

8. Waarom moet de raad dit besluit met deze mogelijke oplossing nemen?

Door in te stemmen met de zienswijze wordt de GGD gevraagd om op bepaalde beslispunten nader onderzoek te doen. Hierdoor komt er beter inzicht in de consequenties van de voorgestelde besluiten. Daarnaast is er op sommige gevraagde beslispunten voldoende duidelijkheid over de gevolgen en kan de GGD deze tot uitvoering brengen. Hierdoor wordt het haalbaar om bij de financiering voor het jaar 2011 op de nullijn te blijven en voor 2012 te bezuinigen op de gemeentelijke bijdrage.

Bijlagen:

1. Zienswijze per voorgesteld besluit uit de notitie van de GGD N
2. Aanbiedingsbrief GGD
3. Notitie GGD
4. Meerjarenraming GGD Hollands Noorden (ter informatie)
5. Brief aan het algemeen bestuur van de GGD aangaande de zienswijze

Bergen, 18 januari 2011

College van Bergen

R. Groninger,
Secretaris

drs. H. Hafkamp,
burgemeester